

Izvještaj o radu Hrvatskog pravnog centra u 2019. godini

Sadržaj

Uvodno

1. Zaštita prava ranjivih skupina

1.1. Pružanje pravne i druge pomoći

1.2. Zagovaranje

2. Sudjelovanje u pojedinim javnim politikama i monitoring njihove provedbe

2.1. Sudjelovanje u pojedinim javnim politikama

2.2. Monitoring rada tijela javne vlasti

3. Istraživanja i izvješaji u području ljudskih prava

4. Edukacija za civilno društvo i javni sektor

Zaključno

Prilog 1. Objave u medijima o radu udruge od 1.01. do 31.12.2019. (popis poveznica)

Uvodno*

Ovaj Izvještaj sadrži sažeti pregled rada HPC-a u izvještajnom razdoblju strukturiran prema strateškim programima, a ne prema pojedinim projektima/aktivnostima, jer je svrha većine projekta istovremeno postizanje više ciljeva sukladno Strategiji HPC-a. Stoga su sve aktivnosti/projekti razvrstani u sljedeća četiri glavna programa djelovanja HPC-a:

1. Zaštita prava ranjivih skupina
2. Sudjelovanje u pojedinim javnim politikama i monitoring njihove provedbe
3. Istraživanja i izvještaji u području ljudskih prava
4. Edukacija za civilno društvo i javni sektor

Djelovanje HPC-a prikzano je na temelju postignutih rezultata u svakom navedenom programu.

1. Zaštita prava ranjivih skupina

Program zaštite prava ranjivih skupina obuhvaća dvije glavne skupine aktivnosti (pružanja pravne i druge pomoći i zagovaranja) koje se izvode u kontinuitetu i prema provjerenim metodama rada, neke i od 1994., godine utemeljenja HPC-a.

1.1. Pružanje pravne i druge pomoći

U sklopu ovog programa odvijao se rad Pravnog savjetovišta HPC-a koje djeluje od 1995. godine i obuhvaća pružanje besplatne pravne pomoći radi zaštite i ostvarenja temeljnih ljudskih prava.

Pravna pomoć pružala se u uredu HPC-a i na terenu i to pripadnicima nacionalnih manjina, osobama treće životne dobi, osobama s invaliditetom, žrtvama diskriminacije, žrtvama kaznenih djela, tražiteljima međunarodne zaštite, žrtvama mučenja i potencijalnim žrtvama trgovanja ljudima među tražiteljima međunarodne zaštite, strancima s odobrenom međunarodnom zaštitom, djeci bez pratnje, neregularnim migrantima potencijalnim tražiteljima međunarodne zaštite, kao i svim osobama koje ostvaruju pravo na primarnu pravnu pomoć (BPP) prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći.

---

* Izrazi koji se koriste u ovom dokumentu za osobe u muškom rodu upotrebljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Konkretno, Pravno savjetovanište u uredu HPC-a bilo je otvoreno je za telefonski kontakt, kao i kontakt putem e-maila, cijeli radni tjedan, a na temelju obrade i procjene zahtjeva za pomoći od strane pravnic HPC-a ovlaštenih za pružanje besplatne pravne pomoći davala se pravna informacija ili savjet, po potrebi se stranku naručivalo i na razgovor. Provođena su telefonska dežurstva (24/7) za neregularne migrante potencijalne tražitelje međunarodne zaštite. Na terenu, pravnice HPC-a pružale su pravnu pomoć u prihvatilištima za tražitelje azila u Zagrebu i Kutini, te Prihvatnom centru za strance, tranzitno prihvatnim centrima u Tovarniku i Trilju, u institucijama koje skrbe o djeci bez pratnje, u Integracijskoj kući Hrvatskog Crvenog križa osobama kojima je odobrena međunarodna zaštita te u Gradskom društvu Crvenog križa Zagreb za osobe starije životne dobi.

U složenijim slučajevima te u slučajevima kada se prepozna da se radi o žrtvi mučenja, pravnice HPC-a preuzimale su zastupanje u upravnom postupku odobrenja međunarodne zaštite. Žrtvama mučenja, osim pravne pomoći, pružana je i psihosocijalna pomoć, u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem putem posebno educiranih psihologa, čija mišljenja su se upotrebljavaju u upravnim i sudskim postupcima ostvarivanja prava na međunarodnu zaštitu.

Također, pravnici HPC-a nalaze se na listama pružatelja besplatne pravne pomoći u postupku odobrenja međunarodne zaštite i u postupku povratka za područja upravnih sudova u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu, a pravna pomoć se pružala na zahtjev stranke.

U okviru Pravnog savjetovaništa, HPC je nastavio dugogodišnju suradnju s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (studenti kliničari prisustvuju pružanju pravne pomoći te, po potrebi, prikupljaju informacije i dokumentaciju).

I u 2019. zaštitili smo ljudska prava velikog broja hrvatskih građana i stranaca, ponajprije putem pružanja besplatne pravne pomoći. Posebno ističemo naše intenzivnije i produbljenije djelovanje u području zaštite djece bez pratnje, kao posebno ranjive skupine migranata.

Postignuti rezultati:

- Pružena primarna pravna pomoć (pravne informacije i savjeti) hrvatskim građanima/kama u 525 slučaja (svakodnevno, putem telefona, e-maila ili izravnih kontakata u uredu HPC-a); od toga 397 općih pravnih informacija i 120 pravnih savjeta, 7 podneska za javnopravna tijela; i jedno zastupanje u postupku pred javnopravnim tijelom.

- Pruženo 12 pravnih informacije i savjeta osobama starije dobi (putem održavanja 12 savjetovališta u prostoru Gradskog društva Crvenog križa Zagreb u Sigetu).
- Pružena 551 pravna informacija i savjet tražiteljima međunarodne zaštite, uključivo i onima u detenciji i (potencijalnim) žrtvama mučenja među tražiteljima, kao i osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom (azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom) (putem 183 održanih pravnih dežurstava u Prihvatalištu za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu (Porin), 1 pravno savjetovalište u Prihvatalištu za tražitelje međunarodne zaštite u Kutini, 1 u Prihvatnom centru za strance u Ježevu, 10 u Integracijskoj kući HCK-a, te 79 u uredu HPC-a (51 sastanak sa strankama, 28 telefonskih pravnih savjetovanja i 1 savjetovanje putem emaila).
- Pružena pravna pomoć 4 potencijalne žrtve trgovanja ljudima među tražiteljima međunarodne zaštite (pravna pomoć se pružala u Centru za pružanje usluga u zajednici-Dugave i u integracijskoj kući HCK-a, kroz 3 savjetovanja).
- Pružena 61 pravna informacija i savjet djeci bez pratnje stranim državljanima (u institucijama u kojima su smještena djeca bez pratnje: 10 puta u Centru za pružanje usluga u zajednici Zagreb – Dugave, 1 put u Domu za odgoj djece i mladeži u Rijeci, i 1 put u Odgojnom domu u Ivancu).
- Pružene inicijalne pravne informacije neregularnim migrantima (potencijalnim tražiteljima međunarodne zaštite) u 630 slučajeva (ukupno obuhvaćena 1981 osoba) putem telefona, emaila te u uredu HPC-a. Od tog broja, 427 osoba omogućen je pristup sustavu azila (izražena namjera).
- Pružena pravna pomoć 4 osobe s odobrenim privremenim boravkom.
- Pružena psihološka pomoć/podrška 24 žrtve mučenja među tražiteljima međunarodne zaštite te je održano ukupno 55 pravnih savjetovanja i 74 psihološka savjetovanja od strane psihologa posebno educiranih za pružanje takve pomoći (u Prihvatalištu za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu, i na drugim odgovarajućim mjestima po izboru psihologa).
- U srpnju 2019. godine HPC je Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku poslao molbu za diseminiranjem obavijesti o provođenju aktivnosti HPC-a pružanja pravnih informacija posebnim skrbnicima imenovanim djeci bez pratnje stranim

državljanima vezano za ostvarivanje njihovih prava. Slijedom toga, pravne informacije pružene su socijalnim radnicima – posebnim skrbnicima ukupno 11 puta.

- Pregledano 72 zahtjeva za odobrenje međunarodne zaštite po suglasnosti tražitelja (radi dobivanja cjelovitog uvida u razloge traženja zaštite u RH).

- Po punomoći tražitelja preuzeto 6 zastupanja u upravnom postupku odobravanja međunarodne zaštite.

- Preuzeto zastupanje 2 tražitelja međunarodne zaštite u upravnosudskom postupku (drugi stupanj), po punomoći.

- Analizirani zahtjevi za međunarodnom zaštitom od strane 27 studenta Pravne klinike Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagreb, Grupe za pomoć tražiteljima azila i strancima (pisanje mišljenja i priprema izvještaje o zemljama podrijetla tražitelja) te prisustvovanje navedenih studenata pružanju pravne pomoći na terenu.

- Izrađen je letak o pravu na spajanje obitelji s informacijama za osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom s pripadajućim hodogramom. Letak je dostupan na hrvatskom, engleskom, farsiju i arapskom jeziku (<https://www.hpc.hr/2019/12/19/informacije-o-postupku-spajanja-obiljezi-za-osobe-s-odobrenom-medunarodnom-zastitom/>).

- U okviru projekta „Unapređenje sustava podrške iz perspektive žrtava kaznenih djela – VICATIS“, izrađene su „Informacije za građane/ke RH koji postanu žrtve kaznenog djela u Mađarskoj, Rumunjskoj i Sloveniji“ (<http://www.hpc.hr/2018/02/14/projekt-unapredenje-sustava-podrške-iz-perspektive-zrtava-kaznenih-djela-victim-centered-approach-to-improving-support-services-vicatis/>) u obliku letka koji je ponuđen relevantnim diplomatskim predstavništvima, policiji za korištenje tijekom turističke sezone, Turističkoj zajednici, itd.; te web stranice sa varijantama namijenjenim slijepim i slabovidnim osobama te osobama s intelektualnim teškoćama koje sadrže informacije o pravima žrtava kaznenih djela i postojećim oblicima podrške (<http://vicatis.eu/> i <http://zazrtve.hr/>).

1.2. Zagovaranje

HPC svoje zagovaračke aktivnosti usmjerava prvenstveno na relevantnu javnost, tj. ključne aktere pojedinih javnih politika kojima se bavimo (Hrvatski sabor i zastupnici, tijela središnje državne uprave, tijela jedinica lokalne i regionalne samouprave, javne službe, pravobranitelji,

pravosuđe, akademska zajednica, pravna struka, međunarodne organizacije, organizacije civilnog društva).

Metode rada uključuju redovite konzultativne sastanke i stručne skupove (npr. u okviru Koordinacije za azil, za koju se dnevni red sastanaka određuje na temelju prepoznatih problema i aktualnih pitanja u okviru hrvatskog sustava azila), otvorena pisma, izradu nacрта preporuka za unaprjeđenje pojedinih javnih politika i rasprava s relevantnim akterima iz kojih proizlaze konačni tekstovi preporuka i diseminiraju se donositeljima odluka.

Postignuti rezultati:

- Održana tri sastanka Koordinacije za azil na teme „Izazovi u pružanju besplatne pravne pomoći“ 22. ožujka 2019. u Gradskom društvu Crvenog križa u Zagrebu – 29 sudionika; „Integracija osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita na lokalnoj razini“ 11. srpnja 2019. u Edukacijskom centru Hrvatskog Crvenog križa - 24 sudionika; te na temu „Zaštita prava djece bez pratnje“ 20. studenog 2019. u Edukacijskom centru Hrvatskog Crvenog križa - 19 sudionika (<https://www.hpc.hr/2019/12/09/odrzan-sastanak-koordinacije-za-azil-u-povodu-medunarodnog-dana-djeteta/>).

- U okviru projekta „Ostvarimo prava djece bez pratnje“ a u odnosu na ostvarivanje prava na spajanje obitelji održan je sastanak projektnih partnera s predstavnicima MUP-a i Ministarstva vanjskih i europskih poslova (26. ožujka 2019.) (<http://www.hpc.hr/2019/04/11/ostvarimo-pravo-na-obrazovanje-djece-bez-pratnje-odrzan-sastanak-s-djelatnicima-mup-a-i-mvcp-a-na-temu-spajanja-obitelji/>); izrađeni su zaključci u odnosu na ostvarivanje prava na obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i spajanje obitelji te su diseminirani relevantnim institucijama javne vlasti (<http://www.hpc.hr/2019/10/29/zakljucci-na-temelju-aktivnosti-provedenih-po-projektu-ostvarimo-prava-djece-bez-pratnje/>). Napravljeni su intervjui za radio emisije s predstavnicima partnerskih organizacija na projektu (ustanova socijalne skrbi iz Ivanca, Zagreba i Rijeke), s vanjskim suradnicima na projektu i djelatnikom Hrvatskog Crvenog križa koji je kao dijete bez pratnje došao u Hrvatsku te voditeljicom projekta. Izrađeno je i emitirano 12 radijskih emisija na 8 radijskih postaja: Radio Jaska, Radio Unidu Dubrovnik, Radio Brač, Radio Samobor, Radio gorski Kotar, Radio Ploče, Radio Maestral i Radio Slunj (<https://soundcloud.com/prava-djece-bez-pratnje>). Također, suradnik na projektu, Siniša Bogdanić iz Radio mreže izradio je članak na temelju održanih intervjua te ga objavio na Deutsche Welle portalu (<https://www.dw.com/hr/hrvatska-je-tek-odmori%C5%A1te-maloljetnim-migrantima/a-49596424>).

- Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku upućen je dopis o nužnosti pravodobnog imenovanje posebnih skrbnika djeci bez pratnje stranim državljanima (10. rujna 2019.), a slijedom toga, 13. studenog 2019., HPC je zaprimio dopis navedenog ministarstva kojim je svim centrima za socijalnu skrb poslana uputa o imenovanju posebnih skrbnika djeci bez pratnje od trenutka kada su zatečena u Republici Hrvatskoj.

- U području informiranja javnosti o budućnosti Europske unije (konzultacije s građanima o budućnosti Europske unije) – održane su četiri javne tribine na teme „Mladi i obrazovanje“ (9. svibnja 2019.), „Klimatske promjene“ (14. svibnja 2019.), „Populizam i euroskepticizam“ (17. svibnja 2019.) i „Budućnost u Europskoj uniji“ (20. svibnja 2019.); Po zaključenju svake od tribina, na temelju izlaganja i rasprava, formulirani su zaključci koji su poslani nadležnim ministarstvima, agencijama, klubovima i odborima zastupnika u Hrvatskom saboru, hrvatskim zastupnicama/ima u Europskom parlamentu i političkim strankama čije su liste osvojile mandat(e) na ovogodišnjim izborima za Europski parlament te organizacijama civilnog društva, radi njihovog inkorporiranja u buduće javne politike na nacionalnoj i razini EU te otvaranja daljnjeg dijaloga o tim temama s građanima i građankama (<http://www.hpc.hr/2019/06/28/projekt-eureka-i-mi-gradimo-buducnost-eu/>).

- Povodom obilježavanja Svjetskog dana izbjeglica (20. lipnja 2019.) predsjednica HPC-a, izv.prof.dr.sc. Goranka Lalić Novak i HPC-ov vanjski suradnik doc. dr. sc. Teo Giljević s Pravnog fakulteta u Zagrebu sudjelovali su u radio emisiji te govorili o integraciji osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom i izazovima s kojima se osobe susreću u tom procesu (<https://soundcloud.com/jrs-radionet/slobodno-drustvo-medunarodni-dan-izbjeglica>).

- U okviru zagovaračkih aktivnosti koje je HPC radio u povodu predsjedanja RH Vijećem EU, a u kontekstu neregularnih migracija i pristupa sustavu međunarodne zaštite, kao teme koja je inherentno prisutna u okviru krovnog područja „Europa koja štiti“, uz potporu Europskog vijeća za izbjeglice i prognanike (ECRE), održani su sastanci u MUP-u RH (19. studenog 2019.) s državnom tajnicom za međunarodne i europske poslove i s dužnosnicima u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova (25. studenog 2019.); upućeno je otvoreno pismo gospodinu Andreju Plenkoviću, predsjedniku Vlade RH (10. prosinca 2019.), u kojem se skreće pažnja na važnost zaštite ljudskih prava u području migracija na razini Europske unije. Smatramo da je u okviru objavljenih Prioriteta predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem EU, u odnosu na strateški prioritet „Europa koja štiti“ vrlo važno naglasiti nužnost zaštite ljudskih prava, a osobito prava na azil (<http://www.hpc.hr/2019/12/11/otvoreno-pismo-predsjedniku->

[vlade-rh/](#)); na temu Prioriteta hrvatskog predsjedanja snimljen je radio intervju s predsjednicom HPC-a, izv.prof.dr.sc. Gorankom Lalić Novak (15. prosinca 2019.) (<https://www.mixcloud.com/radiomreza/goranka-lali%C4%87-novak-prioriteti-hrvatskog-predsjedanja-europskom-unijom>).

- Upućena dva javna pisma predstavnicima državne vlasti - 24. svibnja 2019. upućen je prijedlog Predsjedniku Vlade RH da promijeni odluke Vlade RH o prijenosu ugovora o koncesiji za crpljenje mineralnih voda i ugovora o koncesiji za crpljenje termalne vode za tehnološke potrebe i za prodaju na tržištu, s društva Jamnica d.d., Zagreb, na novog koncesionara Jamnica plus d.o.o., Zagreb; prijedlog je upućen na znanje i svim zastupnicima/ama u Hrvatskom saboru, pozivajući ih da ga razmotre u skladu sa svojim ustavnim ovlastima, kao i novinarima (<http://www.hpc.hr/2019/05/27/dopis-upucen-premijeru-rh-voda-je-ljudsko-pravo-i-opce-dobro-ne-prenosite-ugovore-o-koncesiji-za-vode-na-nove-koncesionare-tehnickim-odlukama/>); poslano očitovanje (19. rujna 2019.) na odgovor Ministarstva zaštite okoliša i energetike (primljeno 23. srpnja 2019.) na Prijedlog za promjenu odluka Vlade RH o prijenosu ugovora o koncesiji na novog koncesionara Jamnica plus d.o.o., koji je HPC uputio predsjedniku Vlade RH. Očitovanje je poslano ministru Tomislavu Čoriću te na znanje predsjedniku Vlade RH Andreju Plenkoviću i medijima. Na tu temu snimljen je intervju s članicom HPC-a za emisiju Informer Nove TV koja je emitirana 5. listopada 2019. (<https://novatv.dnevnik.hr/magazinski/informer/epizoda/1/187>).

- Aktivno sudjelovanje HPC-a u mrežama ECRE, JUSTICIA, EMN, AEDH, EU platforme organizacija civilnog društva za suzbijanje trgovanja ljudima, regionalnoj suradnji u području azila i migracija (*Cross border cooperation*).

2. Sudjelovanje u pojedinim javnim politikama i monitoring njihove provedbe

Sudjelovanje u pojedinim javnim politikama obuhvaća aktivnosti sudjelovanja u *policy* procesu, te zagovaranja i praćenja postupanja tijela javne vlasti, sve u svrhu promicanja ljudskih prava i dobre uprave, te zaštite od diskriminacije. Cilj ovog programa je doprinijeti politikama Vlade RH, regionalnih i lokalnih samoupravnih jedinica, unaprijediti ulogu civilnog društva u donošenju, implementaciji i evaluaciji politika važnih za razvoj i budućnost RH te promicati ljudska prava i zaštitu od diskriminacije u procesima donošenja javnih politika na svim razinama vlasti.

2.1. Sudjelovanje u pojedinim javnim politikama

HPC aktivno sudjeluje u *policy* procesima, naročito putem partnerstva s tijelima javne vlasti u implementaciji projekata kojih je nositelj HPC (primjerice s DORH-om, Vrhovnim sudom RH, Ministarstvom pravosuđa RH, Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, Uredom za zakonodavstvo Vlade RH, itd.), rezultat čega je, ponekad, i konkretan utjecaj u zakonodavstvu putem inkorporiranja prijedloga izrađenih na projektima HPC-a u važeće pravne propise. Također, HPC prati zakonodavne procese te se pravovremeno uključuje u pojedina savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, naročito u sklopu procjene učinaka propisa.

Posebnim uspjehom u izvještajnom razdoblju možemo smatrati aktivno sudjelovanje u *policy* procesima, naročito putem partnerstva s tijelima javne vlasti u implementaciji raznih projekata, koje se nastavljalo, razvijalo i jačalo i u 2019. Nadalje, uspjehom možemo smatrati i konkretan utjecaj u zakonodavstvu usvajanjem predloženih amandmana na Zakon o hrvatskom državljanstvu.

Postignuti rezultati:

- U okviru projekta VICATIS izrađene su „Projektne preporuke za unapređenje sadašnje prakse informiranja žrtava kaznenih djela (i prekršaja) o pravima te prakse upućivanja žrtava u sustav podrške – Hrvatska“ (<http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2018/02/Projektne-preporuke.pdf>).
- U sklopu projekta „Gradovi za jednakost/Cities for Equality Project (C4E)“ izrađen je priručnik „Gradovi za jednakost - ostvarivanje načela jednakosti na lokalnoj razini“ u tiskanom i elektroničkom obliku, na hrvatskom i engleskom jeziku (<http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2018/07/Gradovi-za-jednakost-ostvarivanje-na%C4%8Dela-jednakosti-na-lokalnoj-razini.pdf>); izrađen je Upitnik za samoprocjenu gradova te su razvijeni i objavljeni Indeks i revidirana verzija Indeksa „Gradovi za jednakost“ koji omogućuju vrednovanje i rangiranje gradova u Hrvatskoj na temelju njihove prakse u području ostvarivanja načela jednakosti na lokalnoj razini (<http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2020/01/Gradovi-za-jednakost-Revidirani-Upitnik-za-samoprocjenu.docx.pdf>); Priručnik i Indeks predstavljeni su na regionalnim radionicama – u Zagrebu (28. lipnja 2019. – 11 sudionika/ca iz 11 različitih gradova), u Osijeku (2. srpnja 2019. – 16 sudionika/ca) i u Rijeci (9. srpnja 2019. – 42 sudionika/ca). Ukupno se 14 gradova prijavilo na objavljeni natječaj za sudjelovanje u Indeksu

„Gradovi za jednakost“; održana dodjela nagrada Indeksa „Gradovi za jednakost“ u dvije kategorije: mali i veliki gradovi. Završni događaj održan je u Hrvatskom saboru (22. listopada 2019.) (<https://www.sabor.hr/hr/press/završni-događaj-i-dodjela-nagrada-projekta-gradovi-za-jednakost-u-organizaciji-hrvatskog>; <http://www.hpc.hr/2019/10/22/dodijeljene-nagrade-indeksa-gradovi-za-jednakost/>; <http://www.hpc.hr/2019/10/30/objavljena-revidirana-verzija-indeksa-gradovi-za-jednakost/>; <https://www.udruga-gradova.hr/dodijeljene-nagrade-gradovi-za-jednakost/>).

- U okviru projekta „Unapređenje suradnje u primjeni Uredbe o nasljeđivanju (EU) 650/2012 u Hrvatskoj i Sloveniji/Enhancing Judicial Cooperation on the Implementation of the Succession Regulation in Croatia and Slovenia (CISUR)“ izrađene su Preporuke u odnosu na primjenu Uredbe o nasljeđivanju (<http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2019/12/PREPORUKE-hrv.pdf>). Održan stručni skup „Primjena Uredbe (EU) br. 650/2012 o nasljeđivanju u Hrvatskoj i Sloveniji“ u Ljubljani 3. prosinca 2019. na kojem su sudjelovali donositelji odluka i predstavnici pravne struke, teoretičari i praktičari, raspravljajući Preporuke u odnosu na primjenu Uredbe o nasljeđivanju (v. *infra* pod Istraživanja i izvještaji u području ljudskih prava) (<http://www.hpc.hr/2019/12/17/projekt-cisur-održan-strucni-skup-o-primjeni-uredbe-eu-br-650-2012-o-nasljeđivanju-u-hrvatskoj-i-sloveniji/>).

- Održan je stručni panel na temu „Vještačenje u postupku odobrenja međunarodne zaštite“ na kojemu je bilo 12 sudionika/ca, radi širenja svijesti o specifičnostima vještačenja u odnosu na tražitelje međunarodne zaštite kao ranjive skupine (16. prosinca 2019.) (<https://www.hpc.hr/2019/12/20/održan-strucni-panel-na-temu-vjestacenje-u-postupku-odobrenja-medunarodne-zastite/>).

- U suradnji s doc.dr.sc. Aleksandrom Maršavelskim, vanjskim suradnikom HPC-a, 21. lipnja 2019. upućen je prijedlog amandmana na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu predsjedniku, svim zastupnicama/ima Hrvatskog sabora i predsjedniku saborskog matičnog Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, pozivajući da razmotre te prijedloge u skladu sa svojim ovlastima te medijima. Predloženi amandmani pridonose sveobuhvatnijoj zaštiti ljudskih prava svih kategorija osoba obuhvaćenih predloženim zakonom. Predloženi amandmani usvojeni su na sjednici Vlade RH 3. listopada 2019., dok je Zakon 18. listopada 2019. donesen u Hrvatskom saboru

<http://www.hpc.hr/2019/06/26/dopis-upucen-hrvatskom-saboru-prijedlog-amandmana-na-konacni-prijedlog-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-hrvatskom-drzavljanstvu/>).

- Sudjelovanje u javnom savjetovanju (esavjetovanje) o Nacrtu Pravilnika o standardima zdravstvene zaštite tražitelja međunarodne zaštite i stranca pod privremenom zaštitom. Predložene su izmjene dijela pravilnika o obveznom liječničkom pregledu i opsegu zdravstvene zaštite ranjivih skupina (<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=11236>). Izvješće o provedenom savjetovanju još nije objavljeno.

- Sudjelovanje u javnom savjetovanju (esavjetovanje) o Nacrtu prijedloga Zakona o strancima (<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=12482>). Izvješće o provedenom javnom savjetovanju objavljeno je 2. siječnja 2020. (<https://esavjetovanja.gov.hr/Econ/EconReport?EntityId=12482>).

- Uključivanje voditeljice projekta „Unapređenje borbe protiv nesnošljivosti kroz istraživanje, izradu preporuka i obuku/ Improved response to intolerance through research, strategic advocacy, and training (IRIS)“ Ivane Eterović i pravnog stručnjaka na projektu doc.dr.sc. Aleksandra Maršavelskog u Radnu skupinu za izradu Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje pri Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH.

1.2. Monitoring rada tijela javne vlasti

Monitoring rada tijela javne vlasti obavlja se u pravilu putem projekata usmjerenih na praćenje postupanja pojedinih javnih tijela, u 2019., naročito praćenjem rada policijskih službenika u postupanju s neregularnim migrantima, na temelju tripartitnog sporazuma između MUP-a RH, UNHCR-a i HPC-a o izvođenju projekta „Praćenje postupanja policijskih službenika MUP-a u području nezakonitih migracija i azila“ (*border monitoring*) te putem promatranja u postupku prisilnih udaljenja neregularnih migranata i promatranja (monitoringa) uvjeta smještaja u detencijskim centrima za strance.

Nadalje, monitoring se provodio i putem pružanja besplatne pravne pomoći i praćenja pojedinačnih slučajeva u kojima se prepoznaje (ne)zakonitost postupanja javnih, posebno državnih službenika.

Postignuti rezultati:

- U sklopu projekta „Monitoring prisilnih udaljenja“, radi uspostave učinkovitog sustava nadzora prisilnih udaljenja, naročito s aspekta poštivanja temeljnih ljudskih prava državljana trećih zemalja koji se prisilno udaljuju iz RH, obavljeno je ukupno 64 promatranja postupanja policijskih službenika prilikom prisilnih udaljenja (od čega: 38 promatranja faze ukrcaja u vozilo u Prihvatnom centru za strance Ježevo, Tranzitno prihvatnom centru u Tovarniku i policijskim postajama koje su izvršavale prisilno udaljenje, 3 promatranja na graničnom prijelazu, 3 promatranja uvjeta smještaja u Prihvatnom centru za strance Ježevo i Tranzitno prihvatnim centrima u Trilju i Tovarniku, 18 promatranja faze ukrcaja na zrakoplov u Zračnoj luci Franjo Tuđman u Zagrebu i Zračnoj luci Joze Pučnik u Ljubljani, 2 promatranja tijekom leta zrakoplovom);

- u sklopu projekta Praćenje postupanja policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova RH u području nezakonitih migracija i azila“ (*Border monitoring*) pravnicima HPC-a zajedno s djelatnicima UNHCR-a proveli su ukupno 20 posjeta postajama granične policije i policijskim postajama tijekom kojih su pregledali 154 spisa koji su obuhvaćali 657 osoba. Promatranja su obavljena u sljedećim postajama granične policije/polijskim postajama: PGP Bajakovo, PGP Tovarnik, PP Gvozd, PGP Cetinograd, PGP Korenica, PP Knin, PGP Stara Gradiška, PGP Metković, PGP Imotski, PGP Županja, PGP Vrbanja, PGP Ilok, PP Novska, PGP Beli Manastir, PGP Dalj, PGP Donji Lapac, PGP Trilj.

3. Istraživanja i izvještaji u području ljudskih prava

U okviru programa istraživanja i izvještaja u području ljudskih prava, u kontinuitetu su se i nadalje pratile određene pojave u hrvatskom pravnom sustavu koje imaju utjecaja na zaštitu ljudskih prava i demokratizaciju, te su se o njima provodila istraživanja i pripremali izvještaji. Posljednjih godina HPC, pored analize pravnih propisa i javnih politika, provodi i empirijska istraživanja putem polustrukturiranih intervjua i fokus grupa, na temelju kojih se dobiva produbljeni uvid u provedbu pravnih normi i funkcioniranje pravnog sustava u praksi, što je nastavljeno i u 2019. godini. Izvještajima se upozorava na uočene probleme te nude prijedloge za njihovo rješavanje.

U izvještajnom razdoblju posebno ističemo nastavak istraživanja usmjerenih na zaštitu žrtava kaznenih djela (s aspekta žrtve), u području zločina iz mržnje, ali i u području primjene Uredbe EU o nasljeđivanju. Također, ističemo i kontinuitet u izradi izvještaja za *Asylum*

Information Database, koji se koriste na europskoj razini kao pouzdan pokazatelj stanja sustava azila u Hrvatskoj te Nacionalnog izvještaja o sustavu azila na hrvatskom i engleskom jeziku.

Postignuti rezultati:

- U okviru projekta „Unapređenje sustava podrške iz perspektive žrtava kaznenih djela – VICATIS“ na temelju empirijskih istraživanja provedenih u Hrvatskoj, Mađarskoj, Rumunjskoj i Sloveniji izrađeno je „Komparativno izvješće“ koje uključuje preporuke za unapređenje sustava (<http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2018/02/Komparativno-izvje%C5%A1%C4%87e.pdf>), a predstavljeno je 7. ožujka 2019. na završnoj konferenciji projekta u Bukureštu.

- Pripremljen Izvještaj o hrvatskom sustavu azila u 2018. za AIDA (Asylum Information Database), dostupan na <http://www.asylumineurope.org/reports/country/croatia>.

- Izrađen tematski izvještaj na temu postupanja nadležnog tijela u prvostupanjskom postupku odobrenja međunarodne zaštite za AIDA komparativni izvještaj dostupan na <https://www.asylumineurope.org/news/16-10-2019/asylum-authorities-overview-internal-structures-and-available-resources>.

- Izrađen Nacionalni izvještaj o sustavu azila za 2018. na hrvatskom i engleskom jeziku (<http://www.hpc.hr/2019/09/18/nacionalni-izvjestaj-o-sustavu-azila-za-2018-godinu/>).

- U okviru projekta „Unapređenje borbe protiv nesnošljivosti kroz istraživanje, izradu preporuka i obuku/ Improved response to intolerance through research, strategic advocacy, and training (IRIS)“ izrađen je pregled pravnog i konceptualnog okvira „Zločini iz mržnje u Republici Hrvatskoj – pregled pravnog i konceptualnog okvira“ (<http://www.hpc.hr/2019/04/30/pregled-pravnog-i-konceptualnog-okvira-zlocina-iz-mrznje/>).

Izvješće se koristi kao teorijska podloga za sve kasnije projektne aktivnosti, a posebno za empirijsko istraživanje provedba kojeg je u tijeku. Koristi se metoda analize sadržaja policijskih, državnoodvjetničkih i sudskih spisa koji su identificirani kao potencijalni zločini iz mržnje, analize slučaja te metoda fokusnih grupa. Istraživanje će poslužiti i kao osnova za na dokazima utemeljene preporuke za unapređenje prakse u području istraživanja, progona i suđenja u slučajevima kažnjivih djela motiviranih predrasudama.

- U okviru projekta „Unapređenje suradnje u primjeni Uredbe o nasljeđivanju (EU) 650/2012 u Hrvatskoj i Sloveniji/Enhancing Judicial Cooperation on the Implementation of the Succession Regulation in Croatia and Slovenia (CISUR)“ izrađen je „Pregled postojećeg regulatornog i institucionalnog okvira za primjenu Uredbe o nasljeđivanju – u Sloveniji i Hrvatskoj“, na hrvatskom i slovenskom jeziku, te sažetak na engleskom jeziku (tzv. Desk research) (http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2019/05/Desk-research-report_HR.pdf); izrađeno je Završno izvješće o provedenom istraživanju o primjeni Uredbe o nasljeđivanju u Hrvatskoj i Sloveniji, na temelju empirijskog istraživanja provedenog putem 15 poluskstrukturiranih intervjuja s javnim bilježnicima, sucima i odvjetnicima te fokusnih grupa (http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2019/11/Zavrsno-izvjesce_hr.pdf).
- Izrađena analiza „Pravni okvir postupanja prema djeci bez pratnje“ koja obuhvaća pregled zakonodavnog i institucionalnog okvira u RH, s osvrtom na međunarodno i europsko zakonodavstvo i standarde, načela i standarde u postupanju, postupak odobrenja međunarodne zaštite, prava te izazove u radu s djecom bez pratnje (<http://www.hpc.hr/2020/01/20/izradena-analiza-postupanje-prema-djeci-bez-pratnje-pravni-i-institucionalni-okvir/>).
- Izrađena analiza „Institut spajanja obitelji u Republici Hrvatskoj“ koja obuhvaća pregled međunarodnog i europskog prava, nacionalnog zakonodavstva te detaljno obrazlaže postupak spajanja obitelji u RH, s osvrtom na izazove u tom postupku (<http://www.hpc.hr/2020/01/20/izradena-analiza-institut-spajanja-obitelji-u-rh/>).
- Izrađena analiza „Pružanje socijalnih usluga za izbjeglice na lokalnoj razini u Hrvatskoj“ koja obuhvaća pregled socijalnih usluga za izbjeglice u četiri hrvatska grada (Karlovac, Sisak, Zadar i Zagreb) (<http://www.hpc.hr/2019/12/20/izradena-analiza-pruzanje-socijalnih-usluga-za-izbjeglice-na-lokalnoj-razini-u-hrvatskoj/>).
- Objavljen Skraćeni izvještaj o provedbi projekta „Praćenje postupanja policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova RH u području nezakonitih migracija i azila“ („Border monitoring“) u 2018. godini – (<https://www.hpc.hr/2019/11/28/skraceni-izvjestaj-o-provedbi-projekta-pracenje-postupanja-policijskih-sluzbenika-ministarstva-unutarnjih-poslova-rh-u-podrucju-nezakonitih-migracija-i-azila-border-monitor/>).
- Započete su pripreme za provođenje tzv. *desk researcha* po projektu „Prava obrane u dokaznim postupcima/Defense rights in evidentiary procedures (DREP)“ čiji je cilj poboljšanje provedbe EU direktiva o postupovnim pravima osumnjičenih i optuženih osoba.

HPC se projektu priključio radi važnosti teme i radi jačanja suradnje s Fair Trails-om, u svojstvu partnera uz još pet organizacija: Civil Rights Defenders (SE), Katholieke Universiteit Leuven (BE), Helsinska Fundacija Praw Czlowieka (PL), Irish Council For Civil Liberties Limited (IE), Viesoji Istaiga Zmogaus Teisiu Stebejimo Institutas (LT). Cilj desk research-a jest ispitati funkcioniranje pravila prikupljanja dokaza i pravila o dopustivosti dokaza u jurisdikcijama država partnera na projektu putem analize pravnog okvira, pregledavanja spisa predmeta, praćenja rasprava te održavanja intervjua s braniteljima, tužiteljima i sucima.

4. Edukacija za civilno društvo i javni sektor

U okviru programa edukacije za civilno društvo i javni sektor, i u 2019. pripremali su se i organizirali različiti oblici radionica, seminara, treninga i grupnih sastanaka, te objavljujivale publikacije.

U izvještajnom razdoblju edukacije su se izvodile za sljedeće skupine: policijske službenike, suce, stručne djelatnike u ustanovama socijalne skrbi, studente prava i novinarstva, studente Visoke policijske škole te pravnike i druge profesionalce raznih stručnih profila koji rade u javnom i civilnom sektoru.

Postignuti rezultati:

- U okviru projekta VICATIS izrađen je Modul za multisektorski trening stručnjaka – informiranje žrtve o pravima, upućivanje žrtve u sustav podrške te pristup žrtvi (<http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2018/02/Trening-modul-materijali.zip>), te je prezentiran (27. veljače 2019.) zainteresiranim stručnjacima i predstavnicima institucija kako bi ih se informiralo i potaknulo na korištenje oruđa izrađenih u sklopu projekta VICATIS.

- U okviru projekta „Ostvarimo prava djece bez pratnje“ održani su interaktivni/edukativni sastanci:

- u odnosu na ostvarivanje prava na obrazovanje sa stručnim djelatnicima u Osnovnoj školi Fran Galović i I. osnovnoj školi Dugave u Zagrebu (28. siječnja 2019.) (<http://www.hpc.hr/2019/02/05/ostvarimo-prava-na-obrazovanje-djece-bez-pratnje-susret-pravnica-hpc-a-sa-strucnim-djelatnicima-cama-osnovnih-skola-frana-galovica-i-i-osnovne-skole-dugave-u-zagrebu/>), Osnovnoj školi Podmurvice u Rijeci (19. veljače 2019.) (<http://www.hpc.hr/2019/02/20/ostvarimo-pravo-na-obrazovanje-djece-bez->

[pratnje-susret-pravnice-hpc-a-sa-strucnim-djelatnicima-cama-osnovne-skole-podmurvice-u-rijeci/](http://www.hpc.hr/2019/04/01/ostvarimo-pravo-na-obrazovanje-djece-bez-pratnje-susret-pravnice-hpc-a-sa-strucnim-djelatnicima-cama-osnovne-skole-podmurvice-u-rijeci/)) te Osnovnoj školi Ivan Kukuljević Sakcinski i Centru za odgoj i obrazovanje „Pahinsko“ u Ivancu (20. ožujka 2019.) (<http://www.hpc.hr/2019/04/01/ostvarimo-pravo-na-obrazovanje-djece-bez-pratnje-susret-pravnika-ca-hpc-a-sa-strucnim-djelatnicima-cama-osnovne-skole-ivana-kukuljevica-sakcinskog-u-ivancu-centra-za-odgoj-i-obrazovanje-pa/>). Na ukupno tri održana sastanka bilo je prisutno ukupno 27 stručnih djelatnika;

- U odnosu na ostvarivanje prava na zdravstvenu skrb, održani su interaktivni sastanci sa stručnim djelatnicima/ama domova zdravlja Zagreb – Istok, Zagreb – Zapad i Zagreb – Centar i predstavnicama Ministarstva zdravstva i Centra za socijalnu skrb Novi Zagreb (16. travnja 2019.) (<http://www.hpc.hr/2019/04/29/odrzan-zajednicki-sastanak-hrvatskog-pravnog-centra-i-hrvatskog-crvenog-kriza-sa-strucnim-djelatnicima-cama-domova-zdravlja-u-zagrebu/>) i radnicima/ama različitih stručnih profila iz domova zdravlja Primorsko goranske županije – ispostava Rijeka, Rab, Krk, Opatija, Čabar, Delnice i Vrbovsko te Centra za socijalnu skrb Rijeka i Doma za odgoj djece i mladeži Rijeka (29. svibnja 2019.) (<http://www.hpc.hr/2019/07/03/odrzan-sastanak-hrvatskog-pravnog-centra-sa-strucnim-djelatnicima-cama-domova-zdravlja-u-rijeci-o-polozaju-i-pravima-djece-bez-pratnje-u-sustavu-zdravstvene-zastite/>) te stručnim djelatnicima Doma zdravlja Varaždinske županije djelatnica Centra za socijalnu skrb Ivanec i predstavnicama Odgojnog doma Ivanec (13. rujna 2019.) (<http://www.hpc.hr/2019/09/18/odrzan-sastanak-sa-strucnim-djelatnicima-cama-doma-zdravlja-varazdinske-zupanije/>). Na ukupno tri održana sastanka bilo je prisutno ukupno 53 stručna djelatnika.

- U sklopu projekta „Ostvarimo prava djece bez pratnje“ izrađen je Hodogram postupanja u postupku spajanja obitelji.

- U sklopu projekta „Edukacija policijskih službenika multiplikatora u području prava na pristup sustavu azila i zaštiti temeljnih prava migranata“ (Fond za unutrašnju sigurnost, Instrument za financijsku potporu u području vanjskih granica i viza, hitne pomoći, projekt „Jačanje aktivnosti granične kontrole na hrvatskom dijelu vanjske granice zbog povećanog

migracijskog pritiska“), izrađen je Priručnik “Pravo na pristup sustavu azila i zaštita temeljnih prava migranata” (u elektroničkom obliku) (<http://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2019/07/Pravo-na-pristup-sustavu-azila-i-za%C5%A1tita-temeljnih-prava-migranata.pdf>).

- U suradnji s MUP-om RH u okviru Fonda za unutrašnju sigurnost, Instrument za financijsku potporu u području vanjskih granica i viza, hitne pomoći, projekta „Jačanje aktivnosti granične kontrole na hrvatskom dijelu vanjske granice zbog povećanog migracijskog pritiska“ održane su edukacije policijskih službenika multiplikatora u području prava na pristup sustavu azila i zaštiti temeljnih prava migranata:

- Radionica za devet policijskih službenika multiplikatora iz PU karlovačke, ličko-senjske i sisačko-moslavačke održana je 25. i 26. travnja 2019. u Top-Termama Topusko.
- Radionica za dvanaest policijskih službenika multiplikatora iz PU vukovarsko-srijemske održana je 9. i 10. svibnja 2019. u hotelu Lav u Vukovaru.

Na radionicama su obrađene sljedeće teme: ljudska prava migranata, pristup sustavu azila, odgovornost policijskih službenika, zaštita ranjivih skupina migranata i tražitelja azila te poučavanje drugih koje uključuje pregled planiranja, pripreme i provedbe prijenosa relevantnih znanja drugim policijskim službenicima. Radionice su uključivale i praktične vježbe.

- Izrađene su „Smjernice za podnošenje pritužbi protiv Republike Hrvatske odborima za ljudska prava Ujedinjenih naroda“ (<http://www.hpc.hr/2019/09/23/smjernice-za-podnosenje-pritužbi-protiv-republike-hrvatske-odborima-za-ljudska-prava-ujedinjenih-naroda/>).

- Održane su četiri radionice za policijske službenike na Policijskoj akademiji u Zagrebu na temu pristupa sustavu međunarodne zaštite na kojima su sudjelovala ukupno 62 službenika (14. svibnja 2019. – 12 službenika; 18. lipnja 2019. – 12 službenika; 22. studenog 2019. – 21 službenik; 19. studenog 2019. – 17 službenika). Radionice su uključivale predavanja i praktične vježbe.

- U suradnji s UNHCR-om i Pravosudnom akademijom održana je edukacija upravnih sudaca na temu „Teret i standardi dokazivanja u upravnom postupku i upravnom sporu“ 12. i 13. lipnja 2019. na Pravosudnoj akademiji u Splitu. Na edukaciji je sudjelovalo devet

sudaca/tkinja i jedna sudska savjetnica iz upravnih sudova u Zagrebu, Osijeku i Splitu te troje pravnika/ca iz Hrvatskog pravnog centra (<https://www.hpc.hr/2019/07/03/odrzana-edukacija-upravnih-sudaca-u-splitu/>).

- Održan stručni skup o spajanju obitelji na temu „Postupak spajanja obitelji u propisima i praksi“ (15. listopada 2019) na kojem je bio 21 sudionik/ca (<http://www.hpc.hr/2019/10/21/emitirane-tematske-radijske-emisije-i-izraden-hodogram-o-postupku-spajanja-obitelji/>).

- Održana predavanja za studente:

- na temu “Azil i migracije” za studente novinarstva na Fakultetu političkih znanosti (5. travnja 2019. za 34 studenta);
- dva predavanja na Katedri za obiteljsko pravo na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na predmetu “Pravna zaštita djece bez pratnje” (8. siječnja 2019. za 20 studenata, te 10. prosinca 2019. za 11 studenata)
- dva predavanja na Katedri za upravno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na temu „Sustav međunarodne zaštite u Hrvatskoj“ (6. prosinca 2019. za 21 studenta, te 11. prosinca 2019. za 29 studenata).
- dva predavanja na Policijskoj akademiji u Zagrebu na temu “Sustav azila u Republici Hrvatskoj” (11. travnja 2019. za 14 studenata, te 6. svibnja 2019. za 24 studenta).

- Održane su dvije edukacije za studente Pravne klinike na temu „Sustav azila u RH – zakonodavstvo i praksa“ (8. ožujka 2019. za 8 studenata-kliničara, 10. listopada 2019. za 6 studenata-kliničara).

- U suradnji s Fair Trials-om održana je radionica o oblicima sporazumnog okončanja kaznenog postupka kojim se okrivljenik odriče prava na suđenje (14. ožujka 2019. u Zagrebu). Na radionici su predstavljeni rezultati provedenog komparativnog istraživanja, a Hrvatski pravni centar sudjelovao je u istraživanju u svojstvu suradne organizacije Fair Trials-a u Hrvatskoj, dok je samo istraživanje provela i predstavila prof. Elizabeta Ivičević Karas.

- Održan seminar na temu strateške litigacije u organizaciji ECRE, UNHCR-a, AIRE centra te HPC-a, 11. lipnja 2019. u hotelu Panorama u Zagrebu. Predavanja su bila usmjerena na izbor međunarodnih mehanizama prilikom strateške litigacije vezano za prava migranata i

izbjeglica, a seminar je bio usmjeren na pružatelje pravne pomoći, odvjetnike/ce i pravnike/ce iz nevladinih organizacija koji se bave pitanjima azila i migracija.

Zaključno

Smatramo da je projektnim djelovanjem u 2019., HPC zadržao i unaprijedio svoje djelovanje usmjereno na uspostavu i unapređivanje vladavine prava, socijalne pravde i pluralističke demokracije u Republici Hrvatskoj, posebno uključujući promicanje značaja civilnog društva i zaštitu ljudskih prava. Smatramo naročito važnim naše aktivnosti usmjerene na razvoj i održivost organizacije radi postizanje dugoročnije i financijske i organizacijske stabilnosti,

Tu ubrajamo jačanje naših kadrovskih kapaciteta, i brojčano (zaposleno je sedam novih pravnik, ukupno 17 djelatnika radi u HPC-u) i u pravcu jačanja stručnih kapaciteta (zaposlenici su pohađali brojne edukacije i drugo, in house i u organizaciju drugih na EU i nacionalnoj razini). U HPC-u volontirali su studenti prava, te jedan magistar prava (LL.M. Harvard Law School) koji je izradio niz instruktivnih stručnih tekstova, naročito za pružanje pravne pomoći. Također posebna pažnja posvećena je aktivnostima usmjerenim na razvoj i održivost HPC-a, osnovan je Tim za razvoj i održivost (predsjednica, podpredsjednik, direktorica), imenovana je pomoćnica direktorice za razvoj, uz pomoćnicu za financijsko poslovanje. Također, analizirani su natječajni ciklusi, naročito u sklopu EU kako bi se izradio plan prijavljivanja na nove natječaje, te su pripremae pretpostavke i za programsku i za organizacijsku održivost HPC-a, naročito za samoodrživost djelovanja pored projektnog financiranja (o svemu više vidjeti u kvartalnim izvještajima Upravnog odbora u 2019.).

Vesna Grubić, dipl.iur.

direktorica HPC-a

izv. prof.dr.sc.Goranka Lalić Novak

predsjednica HPC-a

Prilog 1. Objave u medijima o radu udruge od 1.01. do 31.12.2019. (popis poveznica)

1. Hrvatski pravni centar o projektu unaprjeđenja sustava podrške iz perspektive žrtava kaznenih djela, dostupno na: <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/hrvatski-pravni-centar-o-projektu-unaprjedenja-sustava-podrske-iz-perspektive-zrtava-kaznenih-djela-20190226>, objavljeno 26. veljače 2019.
2. PRAVNICI PISALI PLENKOVIĆU 'Voda je opće dobro, ne prenosite ugovore o koncesiji za vode na nove koncesionare', dostupno na <https://www.rtl.hr/vijesti-hr/novosti/hrvatska/3497081/voda-je-opce-dobro-ne-prenosite-ugovore-o-koncesiji-za-vode-na-nove-koncesionare/>, objavljeno 29. svibnja 2019.
3. Gradu Labinu uručena 2. nagrada Indeksa „Gradova za jednakost“, dostupno na: <https://www.labin.com/vijesti/gradu-labinu-urucena-2-nagrada-indeksa-gradova-za-jednakost-76182>, objavljeno 23. listopada 2019.
4. Dodijeljene nagrade Gradovi za jednakost, dostupno na: <https://www.udruga-gradova.hr/dodijeljene-nagrade-gradovi-za-jednakost/>, objavljeno 23. listopada 2019.
5. Poziv na dodjelu nagrada Gradovi za jednakost, dostupno na: <https://www.udruga-gradova.hr/poziv-na-dodjelu-nagrada-gradovi-za-jednakost/>, objavljeno 15. listopada 2019.
6. Otvorene prijave za Indeks "Gradovi za jednakost"! (novi rok 9. rujna), dostupno na <https://www.udruga-gradova.hr/otvorene-prijave-za-indeks-gradovi-za-jednakost/>, objavljeno 30. kolovoza 2019.
7. Priručnik "Gradovi za jednakost" dostupan za preuzimanje!, dostupno na <https://www.udruga-gradova.hr/prirucnik-gradovi-za-jednakost-dostupan-za-preuzimanje/>, objavljeno 17. srpnja 2019.
8. U Rijeci održano predstavljanje priručnika i Indeksa Gradovi za jednakost, dostupno na: <https://www.udruga-gradova.hr/u-rijeci-odrzano-predstavljanje-prirucnika-i-indeksa-gradovi-za-jednakost/>, objavljeno 10. srpnja 2019.
9. U Osijeku održano predstavljanje priručnika i Indeksa Gradovi za jednakost, dostupno na: <https://www.udruga-gradova.hr/u-osijeku-odrzano-predstavljanje-prirucnika-i-indeksa-gradovi-za-jednakost/>, objavljeno 3. srpnja 2019.
10. Održano predstavljanje priručnika i Indeksa gradovi za jednakost u Zagrebu, dostupno na: <https://www.udruga-gradova.hr/odrzano-predstavljanje-prirucnika-i-indeksa-gradovi-za-jednakost-u-zagrebu/>, objavljeno 28. lipnja 2019.
11. Izrađen Indeks Gradovi za jednakost i najava predstavljanja pratećeg priručnika, dostupno na: <https://www.udruga-gradova.hr/izraden-indeks-gradovi-za-jednakost-i-najava-predstavljanja-prateceg-prirucnika/>, objavljeno 18. lipnja 2019.
12. Predsjedništvu Udruge gradova predstavljen projekt Gradovi za jednakost, dostupno na: <https://www.udruga-gradova.hr/predsjednistvu-udruge-gradova-predstavljen-projekt-gradovi-za-jednakost/>, objavljeno 14. veljače 2019.

13. Žrtvi pravo na informacije, pomoć, novčanu naknadu..., dostupno na: <http://www.glas-slavonije.hr/395190/1/Zrtvi-pravo-na-informacije-pomoc-novcanu-naknadu>, objavljeno 2. travnja 2019.
14. HPC pisao Plenkoviću: Voda je javno dobro, poništite odluke o prenošenju koncesija, dostupno na: <https://www.mojevrijeme.hr/magazin/2019/05/hpc-pisao-plenkovicu-voda-je-javno-dobro-ponistite-odluke-o-prenosenju-koncesija/>, objavljeno 30. svibnja 2019.
15. „Ostvarimo prava djece bez pratnje!“, dostupno na: <http://centar-dugave.hr/ostvarimo-prava-djece-bez-pratnje/>, objavljeno 25. listopada 2019.
16. Ostvarimo prava djece bez pratnje – sastanak – Domovi zdravlja u Rijeci, dostupno na: <http://centar-dugave.hr/ostvarimo-prava-djece-bez-pratnje-sastanak-domovi-zdravlja-u-rijeci/>, objavljeno 3. srpnja 2019.
17. Ostvarimo prava djece bez pratnje – sastanak – Domovi zdravlja u Zagrebu, dostupno na: <http://centar-dugave.hr/ostvarimo-prava-djece-bez-pratnje-sastanak-domovi-zdravlja-u-zagrebu/>, objavljeno 29. travnja 2019.
18. Ostvarimo prava djece bez pratnje – sastanak MUP i MVEP na temu spajanja obitelji, dostupno na: <http://centar-dugave.hr/ostvarimo-prava-djece-bez-pratnje-sastanak-mup-i-mvep-na-temu-spajanja-obitelji/>, objavljeno 11. travnja 2019.
19. Ostvarimo prava djece bez pratnje – Osnovna škola Podmurvice u Rijeci, dostupno na: <http://centar-dugave.hr/ostvarimo-prava-djece-bez-pratnje-osnovna-skola-podmurvice-u-rijeci/>, objavljeno 22. veljače 2019.
20. Sastanak – Projekt „Ostvarimo prava djece bez pratnje!“, dostupno na: <http://centar-dugave.hr/sastanak-projekt-ostvarimo-prava-djece-bez-pratnje-2/>, objavljeno 7. veljače 2019.
21. Održana konferencija “Prava žrtve – osiguranje mjera zaštite”, dostupno na: <http://pzs.hr/2019/09/25/odrzana-konferencija-prava-zrtve-osiguranje-mjera-zastite/>, objavljeno na 25. rujna 2019.
22. Labin drugi u Hrvatskoj u poticanju jednakosti među građanima, dostupno na: <https://istarski.hr/node/59962-labin-drugi-u-hrvatskoj-u-poticanju-jednakosti-medju-gradjanima>, objavljeno 23. listopada 2019.
23. Dodijeljene nagrade gradovima s najboljim ocjenama, dostupno na: <https://www.in-portal.hr/in-portal-news/vijesti/19310/zagreb-dodijeljene-nagrade-gradovima-s-najboljim-ocjenama>, objavljeno 23. listopada 2019.
24. Završetak projekta „Unapređenje sustava podrške iz perspektive žrtava kaznenih djela – VICATIS“, dostupno na: <https://pravosudje.gov.hr/vijesti/zavrsetak-projekta-unapredjenje-sustava-podrske-iz-perspektive-zrtava-kaznenih-djela-vicatis/21213>, objavljeno 9. travnja 2019.
25. Završni događaj i dodjela nagrada projekta "Gradovi za jednakost" u organizaciji Hrvatskog pravnog centra i Udruge gradova u Republici Hrvatskoj, uz potporu Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, dostupno na:

<https://www.sabor.hr/hr/press/zavrzni-dogadaj-i-dodjela-nagrada-projekta-gradovi-za-jednakost-u-organizaciji-hrvatskog>, objavljeno 22. listopada 2019.

26. Prelog među dobitnicima priznanja „Gradovi za jednakost“, dostupno na: <https://www.mnovine.hr/medimurje/prelog-medu-dobitnicima-priznanja-gradovi-za-jednakost/>, objavljeno 24. listopada 2019.

27. Dodijeljene nagrade Gradovi za jednakost, <https://www.zagreb.hr/en/dodijeljene-nagrade-gradovi-za-jednakost/150867>, objavljeno 22. listopada 2019.

28. Grad Zabok – primio prvu nagradu "Gradovi za jednakost" za najbolje ocijenjenu praksu u području jednakosti u kategoriji malih gradova u 2019. godini!, dostupno na: <https://www.zabok.hr/clanak/grad-zabok-primio-prvu-nagradu-gradovi-za-jednakost-za-najbolju-ocijenjenu-praksu-u>, objavljeno 22. listopada 2019.

29. Svi računaju da je Hrvatska bogata vodom, no dostupno je tek oko 2 tisuće kubika pitke vode po osobi godišnje: <https://novatv.dnevnik.hr/magazinski/informer/epizoda/1/187>